

MODERNISERINGSSTYRELSEN

Gå-hjem-møde om god adfærd i det offentlige

Den 29. august 2016

ET EKSEMPEL TIL AT BEGYNDE MED...

DAGSORDEN

Tilliden til det offentlige

Beskrivelse af reglerne for modtagelse af gaver og bestikkelse vha. eksempler mv.

Dilemmaer/cases

Vejledning og hjælp til den ansatte

TILLIDEN TIL DET OFFENTLIGE, BAGGRUND FOR VEJLEDNINGEN OG AKTUELLE EKSEMPLER

Tilliden til det offentlige

- + Danmark er et af de mindst korrupte lande i verden
- + Borgerne har generelt tillid til det offentlige
- "Uheldige" sager skygger også for den store indsats, som ansatte i det offentlige yder i hverdagen

! Det er afgørende for det samfund og fællesskab, vi kender, at denne tillid bevares

Baggrunden for vejledningen om god adfærd i det offentlige

Tamil-sagen
(hvordan skal offentligt ansatte agere?)

Lovgivning?

Vejledningens temaer: tillid til det offentlige et gennemgående træk

Aktuelle eksempler (på sager?)

1. Borgmestres bestyrelsesposter (**inhabilitet**)
2. Udtalelser om besparelser og fagligt uforsvarlige forhold (**ytringsfrihed**)
3. Straffelovsovertrædelser i fritiden (**værdighedskravet**)
4. Personoplysninger på hjemmesider og de sociale medier (**tavshedspligt**)
5. Atea-sagen (**gaver**)

ATEA-SAGEN KRÆVER STYRKET FOKUS PÅ REGLER FOR GAVER OG BESTIKKELSE

Baggrund om ATEA-sagen

Juni 2015

13 offentlige ansatte sigtes for at have ydet eller modtaget bestikkelse.

Juni 2016

Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet og Forsvarets Auditørkorps foretager anholdelse af en række offentligt ansatte personer, som er mistænkt for at have modtaget bestikkelse.

De mistænkte er især ansat i offentlige it-afdelinger, og de er mistænkt for at have fået it-udstyr mv. i strid med reglerne. De har haft en position, hvor de har haft indflydelse på indkøb af it-udstyr.

Behov for fornyet fokus på reglerne

I lyset af sagen er det vigtigt, at I som statslige arbejdsgivere og jeres ansatte har fokus på reglerne om modtagelse af gaver og bestikkelse.

DER ER KLARE REGLER FOR MODTAGELSE AF GAVER OG BESTIKKELSE

Den juridiske baggrund

Området er reguleret af forvaltningsretlige principper og af straffeloven.

Den enkelte arbejdsplads kan fastsætte mere restriktive regler.

Det siger de to klare regler

1

Offentligt ansatte bør ikke modtage gaver eller andre fordele fra personer eller virksomheder i forbindelse med deres arbejde.

2

Offentligt ansatte må selvsagt heller ikke modtage gaver eller andre fordele, der har karakter af bestikkelse.

Straffelovens mulige konsekvenser

Straffelovens § 122 (aktiv bestikkelse)

Straf med bøde eller fængsel indtil 6 år til den der yder eller tilbyder nogen en gave eller anden fordel.

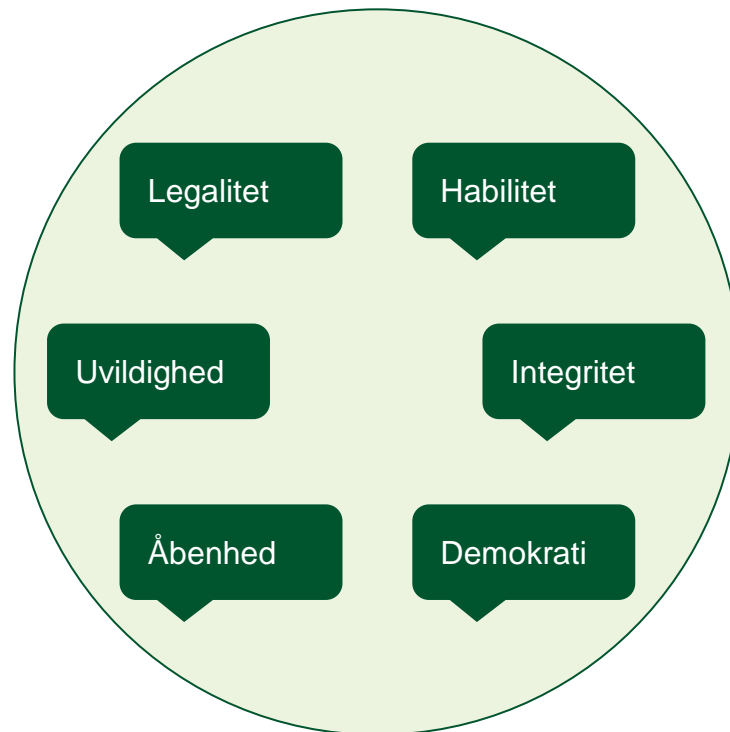
Straffelovens § 144 (passiv bestikkelse)

Straf med bøde eller fængsel indtil 6 år til den der modtager en gave eller anden fordel.

DE RESTRIKTIVE REGLER SKAL BESKYTTE DEN OFFENTLIGE SEKTORS VÆRDIER

Den offentlige sektors værdier...

Den offentlige sektor bygger på værdier som:

... understreger formålet med reglerne

De restriktive regler skal derfor sikre:

- ✓ At der ikke opstår situationer, hvor der kan rejses tvivl, om den ansatte vil være saglig og upartisk i varetagelsen af sine arbejdsopgaver
- ✓ At borgernes tillid til det offentlige ikke svækkes
- ✓ At den ansatte selv beskyttes

BEGREBET “GAVE” KAN FORSTÅS BREDT – MEN DER ER UNDTAGELSER

Fællestræk for gaver

Fælles for gaverne er, at de – uanset værdi og motiv bag giverens gestus – tilbydes den ansatte i kraft af dennes stilling i det offentlige.

Disse ”gaver” må i hovedreglen ikke modtages

1 Fysiske ting

- Chokolade
- Blomster
- Bøger
- Vingaver
- Etc.

2 Ikke fysiske ting

- Tilbud om rabatter
- Koncerter
- Kurser
- Forplejning
- Etc.

3 Pengegaver

- Kontanter
- Begunstigelse ved testamente

Følgende forhold falder dog uden for gavebegrebet

Gaver og andre fordele, der gives internt på arbejdspladsen til de ansatte.

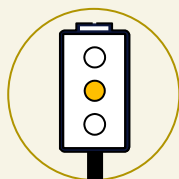
Fx tilskud fra ledelsen til en sommerfest.

Ydelser, der kan betragtes som honorar for et oplæg eller foredrag, den ansatte holder i kraft af sin ansættelse og særlige viden.

Fx et par flasker vin.

EKSEMPLER PÅ TILFÆLDE, HVOR GAVER KAN MODTAGES OG NORMALT IKKE KAN MODTAGES

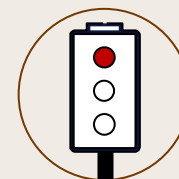
Tilfælde hvor gaver kan modtages

I visse situationer kan der modtages en mindre gave:

- Ved **arrangementer af personlig karakter**, fx jubilæum, rund fødselsdag og afsked
- **I forbindelse med højtider**, fx jul eller nytår
- **Kutymemæssige værtsgaver** ved tjenstligt besøg i eller fra udlandet
- **Beskedne taknemmelighedsgaver**, hvor det vil være uhøfligt og en skuffelse for giveren, hvis gaven returneres

Gaver, der normalt ikke kan modtages

En ansat bør undlade at tage imod gaven, hvis:

- Der er et **særligt afhængighedsforhold** mellem parterne, fx ved undervisning, præster i forhold til sognebørn, sundhedsbehandling eller i hjemmeplejen.
- Tilbuddet om gaven har **sammenhæng med den pågældendes ansættelse i det offentlige**, fx gavegiver har ikke en egentlig relation til myndigheden (endnu) men sender en gave til ansatte i myndigheden.
- Der er **konkrete tjenstlige relationer** mellem giver og den ansatte, fx hvis en virksomhed søger tilladelse til at opføre et produktionsanlæg.
- Den ansatte er **involveret i køb af varer eller tjenesteydelse for det offentlige**, fx indkøb af møbler, bestilling af rejser og hotelophold.

TILFÆLDE, DER NORMALT IKKE REJSER SPØRGSMÅL OM GAVER

1 Tjenstlige forhold

Der kan være en sådan sammenhæng mellem en ansats tjenstlige forhold (tilsyn eller kontraktmæssige forpligtelser) og et konkret arrangement, at det ikke er en gave, at den ansatte har adgang til arrangementet.

2 Repræsentant for myndigheden

Offentligt ansatte kan normalt deltage i arrangementer, hvor den ansattes deltagelse tjener et repræsentativt formål.

Såfremt arrangementet ikke har en omfattende karakter.

3 Dialogmøder, kundemøder mv.

Offentligt ansatte kan modtage en frokost eller middag i forbindelse med fx dialogmøder, kundemøder eller som afslutning på et samarbejde.

Såfremt arrangementet ikke har en omfattende karakter.

4 Faglige arrangementer

Ved deltagelse i fagligt arrangement fx en konference, kan der som et integreret element indgå en frokost el. lign.

En offentlig ansat bør ikke deltage i arrangementer, der har et omfattende omfang.

DILEMMA/CASE 1

Beskrivelse af dilemma

En ambassadør havde deltaget i et offentligt løb, som hun selv havde betalt for at deltage i, og som foregik uden for arbejdstiden.

Vedkommende var den hurtigste blandt de deltagende ambassadører, og hun vandt derfor en særlig ambassadørpræmie bestående af en flybillet.

Spørgsmål

Må hun tage imod præmien?

DILEMMA/CASE 2

Beskrivelse af dilemma

*En ansat modtog en pris fra en
brancheforening for sin indsats.*

*Prisen bestod i et diplom samt 15.000
kr.*

Spørgsmål

Må prisen modtages?

DILEMMA/CASE 3

Beskrivelse af dilemma

En offentligt ansat deltager i en konference.

Vedkommende bliver tilbudt et lift hjem af en de øvrige deltagere, som alligevel skal samme vej.

Spørgsmål

Er det en gave?

Må den ansatte tage imod det tilbudte lift?

HJÆLP TIL DEN ANSATTE TIL AT TACKLE SPØRGSMÅLET OM GAVER

Den ansattes handlemuligheder ved to forskellige situationer

Hvad kan den ansatte gøre, hvis **vedkommende selv tilbydes gaver**:

➤ Søge viden om retningslinjerne for modtagelse af gaver og spørge ledelsen i tvivlstilfælde

➤ Om nødvendigt takke nej og returnere gaven

Hvad bør den ansatte gøre, hvis **vedkommende får kendskab til eller begrundet mistanke om korrupsion, der involverer den offentlige forvaltning**:

➤ Ledelsen bør straks orienteres med henblik på, at forholdet kan blive undersøgt nærmere og anmeldt til politiet, hvis der er grundlag for det

Tre veje til vejledning og hjælp

1

Moderniseringsstyrelsen har udgivet vejledningen "**God adfærd i det offentlige**", hvor der bl.a. er retningslinjer vedrørende gaver. Vejledningen er suppleret med et notat om "Modtagelse af gaver, invitationer og andre fordele"

2

Justitsministeriet har udgivet vejledningen "**Undgå korrupsion**", hvor der rådgives om, hvordan korrupsion undgås

3

I **Campus** (statens e-læringsportal) er der et e-læringskursus "God adfærd i det offentlige", der indeholder et afsnit om modtagelse af gaver og bestikkelse mv. Tilmelding til kurset sker via Campus.

